នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ព័ត៌មានពិស្តារអំពីការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ៖ ០០២/១៩-០៩-២០០៧-អ.វ.ត.ក/អ.ជ.ត.ក

ភាគីដាក់ឯកសារ៖ លោក **ខៀវ សំផន**

ដាក់ជូន៖ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល

ភាសាដើម៖ **បារាំង**

កាលបរិច្ឆេទឯកសារ៖ ថ្ងៃទី ២៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 24-Oct-2016, 12:14
CMS/CFO: Sann Rada

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ៖ សាធារណៈ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារដោយអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖ **សាធារណៈ/Public**

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់៖

ពិនិត្យឡើងវិញចំពោះឯកសារចំណាត់ថ្នាក់បណ្តោះអាសន្ន៖

ឈ្មោះមន្ត្រីទទួលបន្ទុកផ្នែកសំណុំរឿង និងឯកសារ៖

ហត្ថលេខា៖

ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន ទៅនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខឆ្លាមៗរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍

<u>ដាក់ដោយ</u>៖

មេធាវីការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន

មេធាវី គង់ សំអុន

មេធាវី Anta GUISSÉ

<u>ដាក់ជូន</u>៖

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល៖

ចៅក្រម គង់ ស្រ៊ីម

ចៅក្រម Agnieszka KLONOWIECKA-MILART

ចៅក្រម សោម សិរីវឌ្ឍ

ចៅក្រម Chandra Nihal JAYASINGHE

ជំនួយការ៖
លោកស្រី សេង សុជាតា
កញ្ញា Marie CAPOTORTO
កញ្ញា អ៊ូច ស្រីផាត
កញ្ញា Soumeya MEDJEBEUR
លោក Clément BOSSIS
កញ្ញា Cécile ROUBEIX
លោក តាន់ ឆាយរ័ត្ន

ចៅក្រម ម៉ុង មុន្នីចរិយា
ចៅក្រម Florence Ndepele MWACHANDE-MUMBA
ចៅក្រម យ៉ា ណារិន

សហព្រះរាជអាជ្ញា៖
លោកស្រី ជា លាង
លោក Nicholas KOUMJIAN

មេធាវីតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់

ក្រុមមេធាវីការពារក្តី លោក នួន ជា

គោរពជូនអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល

១. នៅថ្ងៃទី ១២ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០១៦ ភាគីបានទទួលសេចក្តីជូនដំណឹងអំពីបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ("ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី") ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ("អង្គជំនុំជម្រះ") លើសំណើរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីសុំឱ្យមានការបញ្ជាក់អំពីវិសាលភាពនៃការចោទប្រកាន់ ទាក់ទងនឹងអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ("បណ្តឹងសាទុក្ខ")[1]។

២. តាមរយៈសារណានេះ មេធាវីការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន ("មេធាវីការពារក្តី") ស្នើសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលមេត្តាសម្រេចថា បណ្តឹងសាទុក្ខនេះ មិនអាចទទួលយកបានទេ។

I. ប្រវត្តិនីតិវិធី

៣. នៅថ្ងៃទី ១៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១០ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ("ស.ច.ស") បានចេញដីកាដំណោះស្រាយ នៅក្នុងសំណុំរឿង ០០២ ដែលក្នុងដីកានោះ ស.ច.ស បានសម្រេចបញ្ជូនជនត្រូវចោទទៅជំនុំជម្រះ ចំពោះអង្គហេតុមួយចំនួនធំ ដែលខ្លួនត្រូវបានស្នើសុំឱ្យពិនិត្យ[2]។ ប៉ុន្តែ ស.ច.ស បានធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានថា ពុំមានបន្ទុកគ្រប់គ្រាន់ប្រឆាំងនឹងជនត្រូវចោទ ទាក់ទងនឹងអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ("អំពើរំលោភក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍")។ ហេតុដូច្នេះ ស.ច.ស បានសម្រេចមិនបញ្ជូនជនត្រូវចោទ ទៅជំនុំជម្រះ ចំពោះអង្គហេតុមួយនេះ[3]។

---

[1] បណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចំពោះសំណើសុំការបញ្ជាក់ពីវិសាលភាពទាក់ទងនឹងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ នៅក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ **E306/7/3/1/1** ("បណ្តឹងសាទុក្ខ")។

[2] ដីកាដំណោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី ១៥ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ **D427**។

[3] ដីកាដំណោះស្រាយ កថាខណ្ឌ ១៥២៤, ១៥៤៥, ១៥៤៨, ១៥៥១, ១៥៥៤, ១៥៥៩ ព្រមទាំងកថាខណ្ឌ ១៤២៦-១៤២៩ និង កថាខណ្ឌ ៩២៦-៩២៧ និង ១១៨១ ផងដែរ។

៤. សហព្រះរាជអាជ្ញា ពុំបានប្ដឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយឡើយ ដើម្បីជំទាស់នឹងសេចក្ដីសម្រេចរបស់ ស.ច.ស ទាក់ទងនឹងអំពើរំលោភក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍។ ជនជាប់ចោទ បានប្ដឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងសេចក្ដីសន្និដ្ឋានផ្សេងៗទៀត ដែលមាននៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ។

៥. នៅថ្ងៃទី ១៣ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានចេញសេចក្ដីសម្រេចលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់ជនជាប់ចោទ ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ តែអង្គបុរេមិនត្រូវបានស្នើសុំឲ្យពិនិត្យលើបញ្ហាការរំលោភក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ឡើយ[4]។ ដូច្នេះ ជនជាប់ចោទត្រូវបានបញ្ជូនទៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដើម្បីកាត់សេចក្ដី ទាក់ទងនឹងអង្គហេតុទាំងឡាយ ដូចមានកំណត់នៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ និងស្របតាមសេចក្ដីសម្រេចនានារបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ។

៦. នៅថ្ងៃទី ២១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១[5] ឆ្លើយតបទៅនឹងសារណារបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីដែល“*ធ្វើសេចក្ដីសន្និដ្ឋានថា សំអាងហេតុរបស់ ស.ច.ស ដែលពុំបានផ្ដន្ទាទោសជនជាប់ចោទចំពោះអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈ ដែលស្ថិតនៅក្រៅបរិបទអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ គឺមានភាពចន្លោះប្រហោង*”[6] បានស្នើសុំអង្គជំនុំជម្រះឲ្យ “កំណត់បទចោទសាជាថ្មី” ចំពោះអំពើរំលោភនេះ។ ក៏ប៉ុន្តែ ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីបានទទួលស្គាល់ថា “*ក.ស.ច.ស មិនបានចោទប្រកាន់ករណីទាំងនេះឡើយ*”[7]។

៧. នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៤ បីសប្ដាហ៍ក្រោយពីបានកំណត់វិសាលភាពសំណុំរឿង ០០២/

---

[4] សាលដីកាលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់ ខៀវ សំផន ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ **D427/4/14**, សាលដីកាលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង ធីរិទ្ធ និង នួន ជា ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ **D427/2/12**, សាលដីកាលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយ ចុះថ្ងៃទី ១៣ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ **D427/1/26**។

[5] ចម្លើយតបរបស់សហមេធាវីនាំមុខដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា សុំឲ្យកំណត់បទចោទសាជាថ្មី ទាក់ទងនឹងអង្គហេតុនៃអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈ ថាជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ **E99/1**។

[6] យោងដូចខាងលើ កថាខណ្ឌ ៤០ (យើងជាអ្នកគូសបន្ទាត់ពីក្រោម)។

[7] យោងដូចខាងលើ កថាខណ្ឌ ៣២ (យើងជាអ្នកគូសបន្ទាត់ពីក្រោម)។

០២ រួចមក[8] អង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចបដិសេធចោលសំណើនេះ ដោយយល់ឃើញថាជាសំណើសុំឱ្យមានការពង្រីកវិសាលភាពការចោទប្រកាន់ និងគ្មានមូលដ្ឋានគតិយុត្តត្រឹមត្រូវ[9]។

៨. នៅថ្ងៃទី ១២ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥ អង្គជំនុំជម្រះ មិនត្រឹមតែបានរំឭកអំពីសេចក្ដីសម្រេចរបស់ខ្លួនកាលពីឆ្នាំ ២០១៤ ប៉ុណ្ណោះទេ តែថែមទាំងបាននិយាយឡើងវិញថា ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌរបស់ជនជាប់ចោទ ចំពោះអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈ ដែលបានកើតឡើង ជាពិសេសនៅមន្ទីរសន្តិសុខក្រាំងតាចាន់ ពុំត្រូវបានចោទប្រកាន់ឡើយ[10]។

៩. នៅថ្ងៃទី ១៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី បានដាក់សំណើសុំ "ឱ្យមានការបញ្ជាក់អំពីវិសាលភាព [នៃសំណុំរឿង ០០២/០២] ទាក់ទងនឹងការចោទប្រកាន់អំពើរំលោភសេពសន្ថវៈដែលត្រូវបានប្រព្រឹត្តឡើងក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ"។ ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេ-ណី លើកឡើងថា អង្គជំនុំជម្រះត្រូវបានស្នើសុំឱ្យពិនិត្យលើអំពើរំលោភក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងត្រូវសម្រេចលើបញ្ហានេះ ដោយពុំមានជាប់កាតព្វកិច្ចគោរពតាមការកំណត់បទចោទ ដែលត្រូវបានជ្រើសរើសដោយ ស.ច.ស នោះទេ ("សំណើសុំឱ្យបញ្ជាក់អំពីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង")[11]។

១០. នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ មេធាវីការពារក្ដី បានឆ្លើយតបថា អង្គជំនុំជម្រះមិនដែលធ្លាប់ត្រូវបានស្នើសុំឱ្យពិនិត្យលើអង្គហេតុមួយនេះទេ ហើយហេតុដូច្នេះ អង្គជំនុំជម្រះពុំអាចសម្រេចលើបញ្ហាមួយនេះ បាននោះទេ[12]។

---

[8] សេចក្ដីសម្រេចលើការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបន្ថែមលើសំណុំរឿង ០០២ និងវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ ចុះថ្ងៃទី ០៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៤ ឯកសារ **E301/9/1** ជាមួយឧបសម្ព័ន្ធ **E301/9/1.1**។

[9] ព័ត៌មានបន្ថែមទាក់ទងនឹងអញ្ញត្រកម្មដែលនៅសេសសល់ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៤ ឯកសារ **E306** កថាខណ្ឌ ៣។

[10] សេចក្ដីសម្រេចលើសំណើរបស់ ខៀវ សំផន សុំឱ្យមានការតទល់គ្នារវាងដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី សយ សែន ជាមួយនឹងសាក្សី ស្រី ថន និងដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី សូត្រ សាំង និងស្នើសុំឯកសារថតចម្លងនៃការស្ដាប់ចម្លើយដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី សយ សែន ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកសារ **E348/4** កថាខណ្ឌ ១១។

[11] សារណារបស់សហមេធាវីនាំមុខដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី អនុលោមតាមវិធាន ៩២ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ស្ដីពីការបញ្ជាក់ពីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ ទាក់ទងនឹងបទចោទនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈ នៅក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ចុះថ្ងៃទី ១៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ **E306/7** ("សំណើសុំឱ្យបញ្ជាក់អំពីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង")។

[12] ចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្ដីលោក ខៀវ សំផន ទៅនឹងសំណើសុំបំភ្លឺរបស់ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ពាក់ព័ន្ធនឹងបទចោទនៃ

១១. នៅថ្ងៃទី ០៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៦ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បានឆ្លើយតបទៅនឹងចម្លើយតបរបស់មេធាវីការពារក្តី ហើយបានលើកឡើងសាជាថ្មីនូវទឡ្ហីករណ៍ទាំងឡាយដែលធ្លាប់ត្រូវបានលើកឡើងរួចមកហើយនៅក្នុងសំណើសុំឱ្យបញ្ជាក់អំពីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង[13]។

១២. នៅថ្ងៃទី ៣០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ អង្គជំនុំជម្រះបានបញ្ជាក់ថាខ្លួនមិនត្រូវបានស្នើសុំឱ្យពិនិត្យលើអំពើរំលោភក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះឡើយ ហើយខ្លួនក៏មិនត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យពង្រីកការចោទប្រកាន់ប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទដែរ (“សេចក្តីសម្រេចរងការជំទាស់”)[14]។

II. ភាពមិនអាចទទួលយកបាននៃបណ្តឹងសាទុក្ខ

១៣. ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បានប្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរងការជំទាស់ អនុលោមតាមវិធាន ១០៤ ៤) ក) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង[15] ដែលចែងថា “*សេចក្តីសម្រេចដែលមានអានុភាពបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី*” ត្រូវបានបើកផ្លូវឱ្យប្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ។

១៤. ដោយសារថាកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ទាក់ទងនឹងអំពើរំលោភក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ ត្រូវបានបិទបញ្ចប់មុនមានការប្តឹងទៅអង្គជំនុំជម្រះនោះ តាមលក្ខណៈតក្កវិជ្ជា អង្គជំនុំជម្រះ គ្រាន់តែត្រូវកត់សម្គាល់ថា ដំណើរការនីតិវិធីមួយនេះ ពុំរងចាំការសម្រេចពីខ្លួននោះទេ។ ដោយហេតុថាសេចក្តីសម្រេចរងការជំទាស់ ពុំមានអានុភាពបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធីនោះ សេចក្តីសម្រេចនេះ មិនត្រូវបានបើកផ្លូវឱ្យប្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗនោះទេ។

ការរំលោភសេពសន្ថវៈ ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ **E306/7/1** (“ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើសុំឱ្យបញ្ជាក់អំពីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង”)។

[13] ការឆ្លើយតបរបស់សហមេធាវីនាំមុខ ទៅនឹងចម្លើយរបស់មេធាវីការពារក្តី ខៀវ សំផន តបសំណើសុំការបញ្ជាក់បំភ្លឺស្តីពីការរំលោភសេពសន្ថវៈ នៅក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ចុះថ្ងៃទី ០៤ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ **E306/7/2**។

[14] សេចក្តីសម្រេចលើសារណារបស់សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី អនុលោមតាមវិធាន ៩២ នៃវិធានផ្ទៃក្នុងស្តីពីការបញ្ជាក់ពីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ ទាក់ទងនឹងការចោទប្រកាន់អំពីការរំលោភសេពសន្ថវៈ នៅក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ **E306/7/3** (“សេចក្តីសម្រេចរងការជំទាស់”)។

[15] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ២, ២២-២៣, ៤៩, ៥០-៦៦។

១៥. ផ្ទុយពីអ្វីដែលបានលើកឡើងនៅក្នុងបណ្តឹងសាទុក្ខ[16] អង្គជំនុំជម្រះ មិនត្រូវបានស្នើសុំឲ្យពិនិត្យ និងសម្រេច លើអំពើរំលោភក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ឡើយ (១) ហើយសេចក្តីសម្រេចរងការជំទាស់ ពុំមានអានុភាពបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ពាក់ព័ន្ធនឹងអំពើនេះទេ (២)។

១. អង្គជំនុំជម្រះពុំធ្លាប់ត្រូវបានស្នើសុំឲ្យពិនិត្យលើអំពើរំលោភក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ឡើយ

១៦. អង្គជំនុំជម្រះពុំធ្លាប់ត្រូវបានស្នើសុំឲ្យពិនិត្យលើអំពើរំលោភក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ឡើយ ដោយសារថា ស.ច.ស បានពិនិត្យរួចរាល់នូវគ្រប់បទចោទប្រកាន់ទាំងអស់ ដែលត្រូវបានស្នើសុំឲ្យខ្លួនពិនិត្យ ដោយ ស.ច.ស បានចេញដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់ ចំពោះអំពើមួយនេះ (ក)។ សេចក្តីសម្រេចនេះ បើកផ្លូវឲ្យប្តឹងឧទ្ធរណ៍ តែពុំត្រូវបានរងបណ្តឹងឡើយ (ខ)។ នៅពេលនេះ មានតែដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីម្នាក់ប៉ុណ្ណោះ ដែលលើកឡើងថា អំពើមួយនេះ មិនត្រូវបានលើកលែងការចោទប្រកាន់(គ)។

ក. ស.ច.ស បានសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់ចំពោះអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍

១៧. ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី លើកឡើងថា នៅពេលអានសេចក្តីសន្និដ្ឋាននានា ក្នុងដីកាដំណោះស្រាយទាក់ទងនឹងអំពើរំលោភក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ ស.ច.ស បានទុកសេរីភាពឲ្យអង្គជំនុំជម្រះ ធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានមួយផ្សេងទៀត[17]។ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី យល់ឃើញថា រាល់ការចោទប្រកាន់ផ្នែកអង្គហេតុទាំងអស់ ដែលមានក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ ត្រូវបានបញ្ជូនដោយស្វ័យប្រវត្តិ ទៅអង្គជំនុំជម្រះដែលជាអ្នកត្រូវសម្រេចលើការចោទប្រកាន់ទាំងនោះ ហើយក៏ជាអ្នកអាចកំណត់បទចោទសាជាថ្មីទៅតាមឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ដោយមិនតម្រូវថាត្រូវតែគោរពតាម "មតិយោបល់" ឬ "សំណើ" ដែល ស.ច.ស បានផ្តល់ នៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយនោះទេ[18]។ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី លើកឡើង

---

[16] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៥០-៦៦។

[17] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៥២-៥៨, ៨៩-៩០។

[18] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៧៨, ៨០-៨១, ៩១។

ថា ការណ៍ដែលមានការលើកឡើងអំពីអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ នៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ មានន័យបាត់ទៅហើយថា ជនជាប់ចោទត្រូវបានបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ ចំពោះអំពើនេះ ហើយថា ប្រសិនបើ ស.ច.ស បានសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់មែននោះ ស.ច.ស ទំនងជាធ្វើដោយបើកចំហ ក្នុងដីកាមួយដាច់ដោយឡែកពីដីកាដំណោះស្រាយ[19]។

១៨. ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី មានការភាន់ច្រឡំទាំងស្រុង។ តាមរយៈការធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋាន នៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ ថាអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ មិនអាចចោទប្រកាន់បានចំពោះជនជាប់ចោទ[20] ស.ច.ស បានសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់ ចំពោះអំពើនេះ ក្រោយពីបានផ្តល់សំអាងហេតុរួចមក[21]។ ស.ច.ស មិនត្រូវបានតម្រូវឲ្យចេញជាផ្លូវការ នូវដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់មួយដាច់ដោយឡែក ដើម្បីបញ្ចប់ការពិនិត្យឲ្យអស់នូវរាល់បទចោទប្រកាន់ដែលបានប្តឹងមកខ្លួននោះទេ បើអនុលោមតាមវិធាន ៦៧ ៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង៖

> *"ដីកាដំណោះស្រាយត្រូវតែមានសំអាងហេតុ។ ដីកានេះ អាចជាដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះចំពោះអំពើមួយចំនួន ឬ ប្រឆាំងនឹងបុគ្គលមួយចំនួន និងអាចជាដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់ចំពោះករណីដទៃទៀត"*[22]។

១៩. ដូច្នេះ ដីកាដំណោះស្រាយ (ដែលជាដីកាសម្រាប់បិទបញ្ចប់កិច្ចស៊ើបសួរ) ពុំមែនតម្រូវថាត្រូវតែជាសេចក្តីសម្រេចបញ្ជូន (បញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ) នោះឡើយ។ ដីកាដំណោះស្រាយ ពិតជាអាចមានទាំងសេចក្តីសម្រេចបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ សម្រាប់អំពើមួយចំនួន និងសេចក្តីសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់ ចំពោះអំពើដទៃទៀត។

---

[19] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៥៩, ៨៣, ៨៥។

[20] សូមមើលខាងលើ កថាខណ្ឌ ៣ និងកំណត់សម្គាល់ជើងទំព័រ ៣ (សូមមើលជាពិសេស ផ្នែកនៃដីកាដំណោះស្រាយ ស្តីពីសេចក្តីសន្និដ្ឋានផ្លូវច្បាប់ ពាក់ព័ន្ធនឹងទម្រង់នៃការចូលរួម កថាខណ្ឌ ១៥២១ និងកថាខណ្ឌបន្តបន្ទាប់ ដែលក្នុងនោះ ស.ច.ស ពុំបានទម្លាក់ការទទួលខុសត្រូវលើជនជាប់ចោទ ចំពោះអំពើទាំងនេះឡើយ)។

[21] អនុលោមតាមវិធាន ៦៧ ៣) គ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដែលចែងថា ស.ច.ស ចេញដីកាសម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់ នៅពេលយល់ឃើញថា *"ពុំមានភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីផ្តន្ទាទោសជនត្រូវចោទ"*។ សូមមើលផងដែរ មាត្រា ២៤៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា។

[22] សូមមើលផងដែរ មាត្រា ២៤៧ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ដែលមានខ្លឹមសារដូចគ្នា។

២០. ហេតុដូច្នេះ សេចក្តីសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់ ទាក់ទងនឹងអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ របស់ ស.ច.ស នៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ ពិតជាមានសុពលភាព[23]។ សេចក្តីសម្រេចតាមផ្លូវតុលាការមួយនេះ ដែលវាលើសពី "មតិយល់ឃើញ" ឬ "សំណើ" ធម្មតា អាចបើកផ្លូវប្តឹងឧទ្ធរណ៍បាន និងជាអាជ្ញាអស់ជំនុំ។

ខ. សេចក្តីសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់ អាចបើកផ្លូវប្តឹងឧទ្ធរណ៍បាន និងជាអាជ្ញាអស់ជំនុំ

២១. អនុលោមតាមវិធាន ៦៧ ៥) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ដីកាដំណោះស្រាយ (ដែលអាចជាដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ចំពោះអំពើមួយចំនួន និងជាដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់ ចំពោះអំពើដទៃទៀត) "*បើកផ្លូវប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ដូចមានចែងក្នុងវិធាន ៧៤*"។ អនុលោមតាមវិធាន ៧៤ ទោះបីថាសហព្រះរាជអាជ្ញា អាចប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹង "*គ្រប់*" សេចក្តីសម្រេចរបស់ ស.ច.ស ក៏ដោយ ក៏ដើមបណ្តឹងរដ្ឋ-ប្បវេណីអាចធ្វើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកា "*លើកលែងការចោទប្រកាន់ ក្នុងករណីដែលសហព្រះរាជអាជ្ញាធ្វើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ដែរ*" តែប៉ុណ្ណោះ[24]។

២២. ផ្ទុយពីការអះអាងរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី[25] គឺពុំមែនតែដោយសារគ្មានដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់មួយដាច់ដោយឡែកពីដីកាដំណោះស្រាយនោះទេ តែគឺដោយសារថាសហព្រះរាជអាជ្ញា ពុំបានធ្វើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅវិញទេ ដែលជាឧបសគ្គរាំងដល់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីមិនឲ្យប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់ ស.ច.ស ដែលមាននៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ។

---

[23] សេចក្តីសម្រេចនេះ មានលក្ខណៈជាលិខិតតុលាការ ដែលមានអានុភាពជាច្បាប់។ ដីកានេះ "*ត្រូវសម្រេចឲ្យបានច្បាស់លាស់នូវបញ្ហាគតិយុត្តដែលជាកម្មវត្ថុនៃដីកា និងមានផ្ទុកនូវផ្នែកសម្រេចសេចក្តី ដែលអាចដោះស្រាយបញ្ហាអង្គសេចក្តី ឬ បញ្ហានីតិវិធី ដោយបង្កើត កែប្រែ កំណត់ ឬ បញ្ជាក់ អំពីទំនាក់ទំនងផ្នែកច្បាប់ ដែលទាក់ទងនឹងភាគី*" (សេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ស្តីពីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿងលេខ ០០២/០១ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៣ ឯកសារ **E163/5/1/13** កថាខណ្ឌ ៣០)។

[24] វិធាន ៧៤ ២) និង ៧៤ ៤) ច) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

[25] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៨៤។

២៣. ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីលើកឡើងថា ដីកាសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់ជាចំហ ពិតជាសំខាន់ខ្លាំងណាស់ នៅក្នុងបរិបទនៃច្បាប់ស៊ីវិល[26] ដែលការអះអាងបែបនេះខុសទាំងស្រុង។ ឧទាហរណ៍ ក្នុងប្រព័ន្ធច្បាប់បារាំង សេចក្តីសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់ដោយប្រយោល មិនត្រឹមតែត្រូវបានគេស្គាល់ច្រើននោះទេ តែវាក៏អាចបើកផ្លូវប្តឹងឧទ្ធរណ៍បានថែមទៀតផង[27]។ ម្យ៉ាងវិញទៀត គេគួរកត់សម្គាល់ថា ក្នុងករណីជាក់ស្តែងនេះ ស.ច.ស បានចេញសេចក្តីសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់ ដោយចំហ នៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ ដោយបានបង្ហាញសំអាងហេតុនៃសេចក្តីសម្រេចនេះ។

២៤. គ្មានអ្វីរារាំងសហព្រះរាជអាជ្ញា មិនឲ្យប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់ ចំពោះអំពើរំលោភក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលមាននៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយនោះទេ តែសហព្រះរាជអាជ្ញាបានសម្រេចមិនប្តឹង។ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី សង្កត់ធ្ងន់លើការណ៍ដែលជនជាប់ចោទ ពុំបានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចនេះ[28]។ វាជាការពិត។ ជនជាប់ចោទ គ្មានប្រយោជន៍អ្វីដែលត្រូវប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងសេចក្តីសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់ដោយផ្នែកៗឡើយ។

២៥. ដោយសារថាសេចក្តីសម្រេចមួយនេះ មិនត្រូវបានរងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ក្នុងរយៈពេលកំណត់ សេចក្តីសម្រេចនេះ ជាអាជ្ញាអស់ជំនុំ ក្រោយពីផុតរយៈពេលកំណត់នេះ។ ខុសគ្នាពីសេចក្តីសម្រេចបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ដែលពុំមែនជាអាជ្ញាអស់ជំនុំ ទាក់ទងនឹងអង្គសេចក្តី (ព្រោះថា សេចក្តីសម្រេចបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ កម្រិតត្រឹមតែធ្វើការកត់សម្គាល់អំពីអត្ថិភាពនៃបន្ទុកគ្រប់គ្រាន់ សម្រាប់ធ្វើយុត្តិកម្មការបញ្ជូនរឿងទៅតុលាការជំនុំជម្រះ)[29] តាមពិតទៅ សេចក្តីសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់ ដែលមានសំអាងហេតុ ជាអាជ្ញាអស់ជំនុំ។ លើកលែងតែក្នុងករណីមានការបើកកិច្ច

---

[26] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៨៧។

[27] ឧទាហរណ៍៖ តុលាការកំពូល សភាព្រហ្មទណ្ឌ ថ្ងៃទី ០៧ ខែ មេសា ឆ្នាំ ១៩៨៤ បណ្តឹងលេខ ៨៣-៨២៦១៣, តុលាការកំពូល សភាព្រហ្មទណ្ឌ ថ្ងៃទី ១៧ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០០២ បណ្តឹងលេខ ០១-៨៦៩៥៦ ឯកសារ **E306/7/2.1.2**។

[28] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៩-១០, ៥៩, ៨៥។

[29] ឧទាហរណ៍៖ តុលាការកំពូល សភាព្រហ្មទណ្ឌ ថ្ងៃទី ១៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៨៦ បណ្តឹងលេខ ៨៦-៨២០៨៧ និង ៨៦-៨៣៧០៨។

ស៊ើបសួរឡើងវិញ ទាក់ទងនឹងការចោទប្រកាន់ថ្មីៗ តែប៉ុណ្ណោះ អាជ្ញាអស់ជំនុំនេះ ហាមមិនឲ្យមានការចោទប្រកាន់ថ្មី លើអង្គហេតុតែមួយ ទោះជាក្នុងបទចោទព្រហ្មទណ្ឌអ្វីក៏ដោយ[30]។ ការបើកឡើងវិញនូវកិច្ចស៊ើបសួរ ដែលត្រូវបានបិទដោយដីកាលើកលែងការចោទប្រកាន់ គឺជាមធ្យោបាយតែមួយគត់ ដែលអាចត្រឡប់មកពិនិត្យមើលឡើងវិញលើអាជ្ញាអស់ជំនុំ ដែលជាប់មកជាមួយនឹងសេចក្ដីសម្រេចនេះ ហើយដូច្នេះ វាហាមមិនឲ្យតុលាការជំនុំជម្រះ លើកយកឡើងវិញនូវអំពើចោទប្រកាន់នេះ មកពិនិត្យ និងសម្រេច ដោយផ្ទាល់[31]។

២៦. ក្នុងករណីជាក់ស្តែងនេះ សេចក្ដីសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់ ចំពោះអំពើរំលោភក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលមាននៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ ក្លាយជាសេចក្ដីសម្រេចស្ថាពរ ក្រោយផុតរយៈពេលកំណត់នៃការប្ដឹងឧទ្ធរណ៍ គឺមានន័យថា សេចក្ដីសម្រេចនេះចូលជាស្ថាពរ មុនអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ចេញសេចក្ដីសម្រេចលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ទាំងឡាយដែលត្រូវបានធ្វើឡើងប្រឆាំងនឹងដីកាដំណោះស្រាយទៅទៀត ហើយដូច្នេះ គឺមុនពេលប្ដឹងទៅអង្គជំនុំជម្រះ។

២៧. ហេតុដូច្នេះ នីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងអំពីរំលោភក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ បានបញ្ចប់ជាច្រើនសប្ដាហ៍ មុននឹងមានការបញ្ជូនជនជាប់ចោទទៅជំនុំជម្រះ។ បើទោះបីជាមានបញ្ជាក់នៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយក៏

---

[30] វិធាន ៧០ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង (“*នៅពេលដែលមានបន្ទុកថ្មីលេចឡើង បន្ទាប់ពីដីកាលើកលែងចោទប្រកាន់របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតបានចូលជាស្ថាពរ ការស៊ើបសួរអាចនឹងត្រូវចាប់ផ្ដើមឡើងវិញដោយសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត តាមគំនិតផ្ដួចផ្ដើមរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា*”), មាត្រា ២៥១ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា (“*ក្រោយពេលដែលដីកាលើកលែងចោទប្រកាន់របស់ចៅក្រមស៊ើបសួរ ឬសាលដីកាលើកលែងចោទប្រកាន់របស់សភាស៊ើបសួរ បានចូលជាស្ថាពរ ប្រសិនមានលេចឡើងបន្ទុកថ្មី ការស៊ើបសួរអាចបើកឡើងវិញ តាមការផ្ដើមគំនិតរបស់ព្រះរាជអាជ្ញា*”), មាត្រា ១៨៨ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌបារាំង (“*ជនត្រូវចោទ ដែលចៅក្រមស៊ើបសួរ សម្រេចលើកលែងចោទប្រកាន់ មិនអាចត្រូវបានស៊ើបអង្កេត ចំពោះអង្គហេតុតែមួយបានទេ លើកលែងតែក្នុងករណីដែលមានបន្ទុកថ្មីលេចឡើង*”) និង មាត្រា ១៩០ នៃក្រមដដែលនេះ (“*មានតែអយ្យការប៉ុណ្ណោះ ដែលអាចសម្រេចថាតើត្រូវស្នើសុំឲ្យមានការបើកកិច្ចស៊ើបសួរឡើងវិញ ទាក់ទងនឹងបន្ទុកថ្មីដែរឬទេ*”)។ សូមមើលផងដែរ តុលាការកំពូល សភាព្រហ្មទណ្ឌ ថ្ងៃទី ១១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៩ បណ្ដឹងលេខ ០៨-៨៥.៣២១, តុលាការកំពូល សភាព្រហ្មទណ្ឌ ថ្ងៃទី ២៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០០១ បណ្ដឹងលេខ ០០-៨៥.៤០៨។

[31] តុលាការកំពូល សភាព្រហ្មទណ្ឌ ថ្ងៃទី ១០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ១៩៨០ បណ្ដឹងលេខ ៧៩-៩៥.៣២៦, តុលាការកំពូល សភាព្រហ្មទណ្ឌ ថ្ងៃទី ១៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ១៩៩៧ បណ្ដឹងលេខ ៩៦-៨១.៣៧៥។

ដោយ ក៏អំពើនេះមិនស្ថិតក្នុងសេចក្តីសម្រេចបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះ ដែលបានដាក់ឲ្យអង្គជំនុំជម្រះពិនិត្យ និងសម្រេច នោះដែរ[32]។

គ. គ្រប់ភាគីបានដឹងច្បាស់ថា មានការសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់

២៨. ចាប់តាំងពីមានការប្តឹងទៅអង្គជំនុំជម្រះ នៅឆ្នាំ ២០១១ និងរហូតមកដល់ពេលមានសំណើសុំឲ្យមានការបញ្ជាក់អំពីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ដោយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី នៅឆ្នាំ ២០១៦ ដែលជាដើមចមនៃសេចក្តីសម្រេចរងការចោទប្រកាន់មក ពុំដែលមានភាគីណាមួយ ធ្លាប់បានលើកឡើងថា អំពើរំលោភក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ មិនត្រូវបានលើកលែងការចោទប្រកាន់នោះទេ ឬក៏ថា អង្គជំនុំជម្រះ ត្រូវបានប្តឹងឲ្យពិនិត្យលើអំពើនេះដែរ។ ជាក់ស្តែង គឺវាផ្ទុយពីនេះ។

២៩. ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ថែមទាំងជាអ្នកដំបូងគេដែលបានប្រកាសថា (ឆ្នាំ ២០១១) អំពើនេះមិនស្ថិតក្នុងការចោទប្រកាន់ប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទនោះទេ ហើយថា ស.ច.ស ពុំបានបញ្ជូនការចោទប្រកាន់នេះទៅជំនុំជម្រះនោះឡើយ[33]។ ការណ៍ដែលដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បានពន្យល់នៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ថានៅពេលនោះ ខ្លួន "*មិនបានជំទាស់ថា ការចោទប្រកាន់ពីអង្គហេតុនៃការប្រព្រឹត្តការរំលោភផ្លូវភេទ មិនត្រូវបានរួមបញ្ចូលនៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ*"[34] ពុំធ្វើឲ្យមានអ្វីប្រែប្រួលនោះទេ ព្រោះថាសារណារបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី កាលពីឆ្នាំ ២០១១ បានបង្ហាញថា ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីបានយល់យ៉ាងច្បាស់ថា ជនជាប់ចោទពុំត្រូវបានចោទប្រកាន់ចំពោះអំពីរំលោភសេពសន្ថវៈក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះ នោះទេ (នេះជាអ្វីដែលមេធាវីការពារក្តី លោក អៀង សារី បានលើកឡើងកាលពីឆ្នាំ ២០១១ ហើយមេធាវីការពារក្តី លោក ខៀវ សំផន ក៏ធ្វើដូចគ្នាដែរ នៅឆ្នាំ ២០១៦)[35]។ តាមពិតទៅ នៅក្នុងសារណានោះ ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី បាន

---

[32] វិធាន ៧៩ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ("*អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងទទួលបណ្តឹង ដោយដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬ តាមសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ*"), វិធាន ៩៨ ២) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ("*សាលក្រមត្រូវសម្រេចត្រឹមតែអង្គហេតុទាំងឡាយណា ដែលមាននៅក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះប៉ុណ្ណោះ*")។

[33] សូមមើលខាងលើ កថាខណ្ឌ ៦។

[34] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៦១។

[35] សំណើរបស់លោក អៀង សារី សុំអនុញ្ញាតឆ្លើយតប ឬសុំឲ្យមានសវនាការផ្ទាល់មាត់ និងការឆ្លើយតបទៅនឹង "ចម្លើយតប"

សម្ដែងពីភាពមិនសប្បាយចិត្ត ដែលពុំបានប្ដឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹង "*សំអាងហេតុ*" របស់ ស.ច.ស ដោយដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីយល់ឃើញថា ជាសំអាងហេតុ "*មានភាពខ្វះចន្លោះ*"[36]។

៣០. សហព្រះរាជអាជ្ញា (ដែលជាអ្នកអាចប្ដឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងសំអាងហេតុនេះបាន នៅចំពោះមុខអង្គបុរេជំនុំជម្រះ តែសហព្រះរាជអាជ្ញាពុំបានធ្វើ) បានប្រកាសច្រើនលើកច្រើនសា ក្នុងអំឡុងពេលនៃការជំនុំជម្រះថា ជនជាប់ចោទមិនត្រូវបានជំនុំជម្រះចំពោះអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ឡើយ ដូចដែលដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីបានរំពឹក[37]។ លើសពីនេះទៅទៀត សហព្រះរាជអាជ្ញា ក៏ពុំបានចំណាយពេលឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើសុំការបញ្ជាក់អំពីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿងរបស់ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី នោះទេ។

៣១. មេធាវីការពារក្ដីយល់ឃើញថា ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី អាចបានត្រឹមតែលើកឡើងដោយត្រឹមត្រូវថា សារណារបស់មេធាវីការពារក្ដី E99/3 និង E348 "*ធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានថា ដីកាដំណោះស្រាយ ត្រូវបានប្ដឹងឲ្យពិនិត្យ និងចាត់ការ ចំពោះការចោទប្រកាន់លើអង្គហេតុអំពើរំលោភផ្លូវភេទ*"[38]។ មេធាវីការពារក្ដីពុំដែលគិតថា ដីកាដំណោះស្រាយ ត្រូវបាន "ប្ដឹងឲ្យពិនិត្យ" នោះទេ ខុសគ្នាពីអង្គជំនុំជម្រះ។ បន្ទាប់មកទៀត មេធាវីការពារក្ដីយល់ថា អង្គជំនុំជម្រះត្រូវបានស្នើសុំឲ្យ

របស់សហមេធាវីនាំមុខដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី ទៅនឹងសំណើរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាសុំឲ្យកំណត់បទចោទសាជាថ្មី ទាក់ទងនឹងអង្គហេតុនៃអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈ ថាជាឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងនឹងមនុស្សជាតិ ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១ ឯកសារ **E99/1/1** កថាខណ្ឌ ១៦ ("*ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីក៏បានទទួលស្គាល់ដែរថា "អង្គហេតុ" ទាំងនេះត្រូវបានលុបចេញពីដីកាដំណោះស្រាយ*"), ចម្លើយតបទៅនឹងសំណើសុំឲ្យបញ្ជាក់អំពីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង កថាខណ្ឌ ៤ និង ១៣។

[36] ដូច្នេះ វាជាសំអាងហេតុដែលដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីបានយល់យ៉ាងច្បាស់ និងថែមទាំងបានតវ៉ាទៀតផង កាលពីឆ្នាំ ២០១១ ខណៈដែលនៅពេលនេះ ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីនិយាយថាខ្លួនមិនយល់ទៅវិញ ដោយសារថាគ្មានដីកាលើកលែងចោទប្រកាន់ផ្លូវការ (បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៨៤) តែទន្ទឹមគ្នានោះ ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណីទទួលស្គាល់ថា សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត "*ពុំបានផ្ដល់ទស្សនៈ និងការពិចារណា*" (បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៨០)។

[37] បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ១៥-១៦, សូមមើលផងដែរ ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹង "សំណើរបស់ ខៀវ សំផន សុំឲ្យមានការតទល់គ្នារវាងដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី សយ សែន ជាមួយនឹងសាក្សី ស្រី ថន និងដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី សូត្រ សាំង និងស្នើសុំឯកសារថតចម្លងនៃការស្ដាប់ចម្លើយដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី សយ សែន នៅចំពោះមុខសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ចុះថ្ងៃទី ៣០ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៥ ឯកសារ **E348/1** កថាខណ្ឌ ៤ កំណត់សម្គាល់ជើងទំព័រ ១៤ (យោងទៅកថាខណ្ឌ ៨២៦-៨២៧, ១១៨១, ១៤២៨ និង ១៤២៩ នៃដីកាដំណោះស្រាយ)។

[38] បណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៨៦។

ពិនិត្យ និងសម្រេចលើអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈ តែនៅក្នុងបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ប៉ុណ្ណោះ។ ជាចុងក្រោយ គ្មានអ្វីនៅក្នុងសារណា E99/3 និង E348 អាចឲ្យគេគិតបានថា មេធាវីការពារក្តីបានឈរលើគោលការណ៍ថា លោក ខៀវ សំផន ត្រូវបានបញ្ជូនទៅជំនុំជម្រះ ចំពោះអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈផ្សេងៗទៀត ក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះឡើយ។ សារណាទីមួយ (ឯកសារ E99/3) គ្រាន់តែលើកឡើងថា អង្គបុរេជំនុំជម្រះ បានសម្រេចលើបញ្ហាច្បាប់ដែលត្រូវយកមកអនុវត្ត និងពុំមែនលើការកំណត់បទចោទសាជាថ្មី ចំពោះអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈ នោះទេ ដើម្បីបង្ហាញឲ្យឃើញថា សំណើសុំកំណត់បទចោទសាឡើងវិញរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា មិនអាចទទួលយកបាន (ព្រោះថា តាមពិតទៅ សំណើនេះផ្តោតលើបញ្ហាយុត្តាធិការ ហើយដូច្នេះសំណើនេះ គឺជាអញ្ញត្រកម្មបន្លំក្លែក)។ ក្នុងសារណាទីពីរ (ឯកសារ E348) មេធាវីការពារក្តី គ្រាន់តែលើកឡើងពីភាពផ្ទុយគ្នារវាងចម្លើយបុគ្គលផ្សេងៗ ទាក់ទងនឹងចំណុចជាច្រើន (ក្នុងនោះមានអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈ) ដែលធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់ភាពជឿទុកចិត្តបានរបស់ពួកគេ ដើម្បីធ្វើយុត្តិកម្មសំណើសុំឲ្យមានការតទល់គ្នារវាងបុគ្គលទាំងនោះ។

៣២. សរុបរួមមក ស.ច.ស បានសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់ ចំពោះអំពើរំលោភសេពសន្ថវៈក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍។ សេចក្តីសម្រេចនេះ ចូលជាស្ថាពរ មុននឹងមានការប្តឹងទៅអង្គជំនុំជម្រះ។ ដូចគ្នានឹងភាគីទាំងអស់ដែរ អង្គជំនុំជម្រះបានយល់យ៉ាងច្បាស់អំពីចំណុចនេះ។

២. សេចក្តីសម្រេចរងការជំទាស់ គ្មានអានុភាពបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី

៣៣. ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី យល់ឃើញថា សេចក្តីសម្រេចរងការជំទាស់ មានអានុភាពបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ព្រោះថា អង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថាអង្គហេតុចោទប្រកាន់ទាំងនេះ មិនស្ថិតក្នុងបណ្តឹងដាក់មកកាន់ខ្លួននោះទេ។ អង្គជំនុំជម្រះ នៅស្ងៀមមិនព្រមសម្រេចលើបណ្តឹងដាក់ជូនខ្លួន ហើយបានសម្រេចលើបញ្ហាកំណត់បទចោទសាជាថ្មីមួយចំនួន “*នៅក្រៅប្រធានបទ*”[39]។

---

[39] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៦២-៦៥។ សូមមើលផងដែរ កថាខណ្ឌ ៧៣-៧៦។

៣៤. បើទោះជាមេធាវីការពារក្តី មើលពុំឃើញពីរបៀបដែលទឡ្ហីករណ៍ទាំងនេះអាចបង្ហាញឲ្យឃើញថា សេចក្តីសម្រេចរងការជំទាស់ មានអានុភាពបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គហេតុទាំងនេះក៏ដោយ ក៏ទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏ទឡ្ហីករណ៍ទាំងនេះ ពុំត្រឹមត្រូវនោះដែរ។ អង្គជំនុំជម្រះ បានធ្វើឲ្យគេយល់ថា អំពើរំលោភក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ មិនស្ថិតក្នុងបណ្តឹងដាក់មកខ្លួនពិនិត្យទេ។ អង្គជំនុំជម្រះ បានសម្រេចយ៉ាងច្បាស់ ដោយបានកត់សម្គាល់ (សាជាថ្មី) ថាខ្លួនមិនត្រូវបានប្តឹងឲ្យពិនិត្យលើអង្គហេតុទាំងនេះទេ។ ទោះបីជាអង្គជំនុំជម្រះបានសម្រេចលើបញ្ហាមួយចំនួនស្តីពីការកំណត់បទចោទសាជាថ្មី នៅក្រៅប្រធានបទក៏ដោយ ក៏អង្គជំនុំជម្រះធ្វើនេះ គឺដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងទឡ្ហីករណ៍ក្រៅប្រធានបទទាំងឡាយ ដែលត្រូវបានលើកឡើងនៅក្នុងសំណើសុំការបញ្ជាក់អំពីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង(ដែលត្រូវបានលើកឡើងវិញនៅក្នុងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍)។

៣៥. ដូចដែលដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី[40]បានបញ្ជាក់ អង្គជំនុំជម្រះមិនអាចកំណត់បទចោទឡើងវិញចំពោះអំពើដែលមិនត្រូវបានប្តឹងមកខ្លួននោះទេ។ នេះគឺជាអ្វីដែលអង្គជំនុំជម្រះ ធ្លាប់បានរំឭកឡើងវិញ នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចរងការជំទាស់[41] មុននឹងអង្គជំនុំជម្រះលើកឡើងនូវបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនានា នៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយ និងបន្ទាប់មក ប្រកាសថា៖

> "*ផ្អែកលើសំអាងហេតុទាំងនេះ បទល្មើសរំលោភសេពសន្ថវៈ ដែលជនជាប់ចោទត្រូវបានចោទប្រកាន់ ក្នុងផ្នែកនៃដីកាដំណោះស្រាយ មិនត្រូវបានរួមបញ្ចូលការរំលោភសេពសន្ថវៈនៅក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ នៅក្នុងមន្ទីរសន្តិសុខ និងសហករណ៍នោះឡើយ។ គ្មានបទល្មើសណាផ្សេងទៀត បានផ្អែកលើអង្គហេតុនៃការរំលោភសេពសន្ថវៈនៅក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំឡើយ។ ការបកស្រាយនេះ ត្រូវបានបញ្ជាក់បន្ថែមដោយទម្រង់នានានៃការទទួលខុសត្រូវ ដែលមានក្នុងដីកាដំណោះស្រាយដែលគ្រាន់តែពិចារណាលើការរំលោភសេពសន្ថវៈក្នុងបរិបទនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំប៉ុណ្ណោះ*"[42]។

---

[40] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៧៦។

[41] សេចក្តីសម្រេចរងការជំទាស់ កថាខណ្ឌ ១១ (*"[...] មុនធ្វើការសម្រេចកំណត់បទចោទឡើងវិញ អង្គជំនុំជម្រះត្រូវធ្វើការពិចារណាលើអង្គហេតុជាក់លាក់នានា ដែលជាមូលដ្ឋានដែលជនជាប់ចោទ ត្រូវបានចោទប្រកាន់ជាផ្លូវការ*")។

[42] សេចក្តីសម្រេចរងការជំទាស់ កថាខណ្ឌ ១៥។

៣៦. អង្គជំនុំជម្រះបានកត់សម្គាល់យ៉ាងច្បាស់ពីការលើកលែងការចោទប្រកាន់របស់ ស.ច.ស ចំពោះអំពើរំលោភក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍ ហើយអង្គជំនុំជម្រះ មិនត្រូវបានស្នើសុំឲ្យពិនិត្យលើអំពើនេះ នៅក្នុងបណ្ដឹងដាក់មកខ្លួននោះឡើយ។ នៅក្រោយមកបន្តិច អង្គជំនុំជម្រះ បានប្រកាសយ៉ាងច្បាស់ថា៖

> "*នៅដំណាក់កាលជំនុំជម្រះ ផ្ទុយពីការសន្និដ្ឋានរបស់សហមេធាវីនាំមុខ ដីកាបង្គាប់ឲ្យបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីបន្ថែម មិនមានដាក់បញ្ចូលការចោទប្រកាន់លើការរំលោភសេពសន្ថវៈនៅក្រៅបរិបទនៃការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ <u>ដែលមិនត្រូវបានចោទប្រកាន់ក្នុងដីកាដំណោះស្រាយនោះឡើយ</u>។ ភាពស៊ីសង្វាក់នៃជំហររបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង បានបង្ហាញនៅក្នុងសេចក្ដីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះពីរួចមកហើយ*" (យើងជាអ្នកគូសបន្ទាត់ពីក្រោម)[43]។
>
> (...)
>
> "*នៅថ្ងៃទី ១២ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៥ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង <u>បានបញ្ជាក់ម្ដងទៀតថា ការចោទប្រកាន់នៃការរំលោភសេពសន្ថវៈក្រៅការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ដោយបង្ខំ មិនមានរួមបញ្ចូលនៅក្នុងដីកាដំណោះស្រាយឡើយ</u>*" (យើងជាអ្នកគូសបន្ទាត់ពីក្រោម)[44]។

៣៧. ដូចគ្នានេះដែរ នៅពេលដែលអង្គជំនុំជម្រះ ពិចារណាឃើញថា បើខ្លួនសម្រេចឯកភាពតាមសំណើរបស់ដើមបណ្ដឹងរដ្ឋប្បវេណី គឺមានន័យថាខ្លួនពង្រីកការចោទប្រកាន់[45] អង្គជំនុំជម្រះបានកត់សម្គាល់ថា ការចោទប្រកាន់ដែលចោទជាបញ្ហានេះ មិនស្ថិតក្នុងបណ្ដឹងដាក់មកខ្លួននោះទេ។ លើសពីនេះទៀត អង្គជំនុំជម្រះរំឭកថា ខ្លួនមិនអាចធ្វើលើសពីដែនអំណាចដែលវិធាន ៩៨ ២) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង ប្រគល់ជូនខ្លួនបានទេ[46]។ វិធានមួយនេះ កំណត់អំពីវិសាលភាពនៃបណ្ដឹងដាក់មកអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង៖ "*សាលក្រមត្រូវសម្រេចត្រឹមតែអង្គហេតុទាំងឡាយណា ដែលមាននៅក្នុងដីកាបញ្ជូនរឿងទៅជំនុំជម្រះប៉ុណ្ណោះ*"។

---

[43] សេចក្ដីសម្រេចរងការជំទាស់ កថាខណ្ឌ ១៧។

[44] សេចក្ដីសម្រេចរងការជំទាស់ កថាខណ្ឌ ១៨។

[45] សេចក្ដីសម្រេចរងការជំទាស់ កថាខណ្ឌ ១៧, ១៨ និង ១៩។

[46] សេចក្ដីសម្រេចរងការជំទាស់ កថាខណ្ឌ ១៩។

៣៨. អាស្រ័យដូចនេះ គេមិនអាចចាត់ទុកថា អង្គជំនុំជម្រះនៅស្ងៀមមិនចាត់ការលើបណ្តឹងដាក់មកខ្លួនបានទេ។ វាច្បាស់ណាស់ថា អង្គជំនុំជម្រះបានត្រឹមតែធ្វើការកត់សម្គាល់ថា ខ្លួនមិនត្រូវបានស្នើសុំឲ្យពិនិត្យលើអង្គហេតុទាំងឡាយដែលដំណើរការនីតិវិធីបានបិទបញ្ចប់ មុនពេលប្តឹងមកខ្លួននោះទេ។ អង្គជំនុំជម្រះ បានកត់សម្គាល់បែបនេះ ក្រោយពីមានសេចក្តីសម្រេចលើកលែងការចោទប្រកាន់របស់ ស.ច.ស ដែលជាអាជ្ញាអស់ជំនុំ។

៣៩. បើទោះជាមេធាវីការពារក្តី ត្រូវឯកភាពជាមួយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ថាមានបញ្ហា នៅពេលដែលអង្គជំនុំជម្រះយល់ឃើញថា អង្គហេតុដែលមិនត្រូវបានប្តឹងមកខ្លួន អាចមានភាពពាក់ព័ន្ធក៏ដោយ[47] ក៏បញ្ហានេះ (ដែលកើតឡើងដដែលៗ ចំពោះអង្គជំនុំជម្រះ បើទោះបីវាពុំមែនតែងតែជាបញ្ហាសម្រាប់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីក៏ដោយ)[48] មិនអាចត្រូវបានលើកឡើងនៅក្នុងក្របខណ្ឌនៃបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ភ្លាមៗបានឡើយ ព្រោះវាពុំមែនជាបញ្ហាដែលមានអានុភាពបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ។

<u>**សេចក្តីសន្និដ្ឋាន**</u>

៤០. សេចក្តីសម្រេចរងការជំទាស់ មិនមានអានុភាពបញ្ចប់កិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ពាក់ព័ន្ធនឹងការរំលោភសេពសន្ថវៈក្រៅអាពាហ៍ពិពាហ៍។ សេចក្តីសម្រេចនេះ បានត្រឹមតែកត់សម្គាល់ថា ដំណើរការនីតិវិធីនេះ បានបិទបញ្ចប់ នៅពេលស៊ើបអង្កេត ហើយអង្គជំនុំជម្រះ មិនត្រូវបានស្នើសុំឲ្យពិនិត្យ និងសម្រេចលើអំពើនេះទេ។ អាស្រ័យហេតុនេះ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ មិនអាចត្រូវទទួលយកបានឡើយ។

---

[47] បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ កថាខណ្ឌ ៦៦ និង ៧៧។

[48] សូមមើល ឧទាហរណ៍ សេចក្តីថ្លែងរបស់មេធាវី GUIRAUD ពាក់ព័ន្ធនឹងអង្គហេតុទាក់ទងនឹងព្រៃស ដែលត្រូវបានដកចេញពីវិសាលភាពនៃសំណុំរឿង ០០២/០២ ហើយដូច្នេះ ក៏ត្រូវដកចេញពីបណ្តឹងដាក់ជូនអង្គជំនុំជម្រះដូចគ្នា៖ ប្រតិចារឹកសវនាការថ្ងៃទី ០២ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៦ ឯកសារ **E1/430.1** ទំព័រ ៣៥ បន្ទាត់ ១០-១៣ មុនម៉ោង [១១.២៨.៤៥]៖ *"តាមការយល់របស់យើងខ្ញុំ ជនជាប់ចោទដែលបានបញ្ជូនមកទីនេះ គឺមិនមែនពាក់ព័ន្ធទៅនឹងព្រៃសទេ នេះជាអ្វីដែលយើងបានយល់ពីសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះ ទាក់ទងនឹងការបំបែកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធី ។ ក៏ប៉ុន្តែ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ព្រៃសប្រហែលជាអាចយកមកពិភាក្សាគ្នាបាន ជាលក្ខណៈទូទៅ ពាក់ព័ន្ធទៅនឹង ស-២៥"*។

៤១. **ផ្អែកតាមសំអាងហេតុនេះ** មេធាវីការពារក្តីស្នើសុំឲ្យអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលមេត្តា**ប្រកាស** ថា បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍នេះ មិនអាចទទួលយកបានទេ។

	មេធាវី គង់ សំអុន	រាជធានីភ្នំពេញ	
	មេធាវី Anta GUISSÉ	រាជធានីភ្នំពេញ	